

UZASADNIENIE

Rezerwat przyrody *Mechowisko Kosobudki* został uznany na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 lutego 2017 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 365).

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.) - zwanej dalej „ustawą”, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia na okres 20 lat, regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w terminie 5 lat od dnia uznania obszaru za rezerwat przyrody (art. 18. ust. 1 i 2, art. 19 ust. 1 pkt 2, art. 19 ust. 6, art. 20 ust.1 ustawy). Plan ochrony zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy dla rezerwatu przyrody zawiera:

1. Cele ochrony przyrody oraz wskazanie przyrodniczych i społecznych uwarunkowań ich realizacji;
2. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków;
3. Wskazanie obszarów ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej;
4. Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej, czynnej i krajobrazowej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań;
5. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępnienia;
6. Wskazanie miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza;
7. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych.

Tryb sporządzania projektu planu ochrony dla rezerwatu i zakres prac na potrzeby sporządzania tego projektu określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej „rozporządzeniem”.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu ochrony, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów ochrony tworzonych dla form ochrony przyrody w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.), projekt planu ochrony, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

Zgodnie z art. 19 ust.2 ustawy o ochronie przyrody projekt planu ochrony wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin, a także zgodnie z art. 97 ust. 3 w/cyt. ustawy zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody Mechowisko Kosobudki, uwzględniając przepis art. 20 ust. 1-3 ustawy o ochronie przyrody oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu ochrony Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad rezerwatem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1.) Ustalenie celu ochrony przyrody rezerwatu wraz z określeniem przyrodniczych i społecznych uwarunkowań jego realizacji, co dokonano w treści § 2 do niniejszego zarządzenia;
- 2.) Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków. Na podstawie dokonanych analiz w przeprowadzonym procesie planistycznym, zidentyfikowano zagrożenie wewnętrzne istniejące oraz potencjalne. Za zagrożenie istniejące, uznano spontanicznie zachodzącą sukcesję naturalną, skutkującą niekorzystnymi zmianami w obrębie struktury i funkcji siedlisk o charakterze otwartym (torfowisk i łąk). Zidentyfikowanym zagrożeniem wewnętrznym potencjalnym jest przesuszenie terenu na skutek ograniczonej funkcjonalności istniejących urządzeń wodnych tj. zastawek piętrzących, służących do regulacji stosunków wodnych na obszarze rezerwatu.
- 3.) Ustalenie działań ochronnych wraz z podaniem rodzaju, zakresu oraz ich lokalizacji. Zaplanowane działania ochronne, polegające na utrzymaniu ekstensywnego użytkowania rolniczego siedliska przyrodniczego 7230 wraz z zapewnieniem funkcjonalności zastawek piętrzących wodę gruntową oraz wprowadzeniem ochrony ścisłej obszaru siedliska przyrodniczego 91E0, zagwarantują skuteczną ochronę różnorodności biologicznej oraz realizację celu, o którym mowa w § 2 niniejszego zarządzenia na obszarze rezerwatu;
- 4.) Ustalenie monitoringu stanu ochrony siedlisk przyrodniczych 7230, 91E0 oraz gatunków: 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior* i 1016 poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana* zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat obowiązywania planu. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczania informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej;
- 5.) Wskazanie obszarów i miejsc oraz sposobu udostępnienia rezerwatu dla celów naukowych określono treścią § 6 do niniejszego zarządzenia. Należy podkreślić, że nieruchomości objęta rezerwatem stanowi własność Klubu Przyrodników w Świebodzinie, co umożliwi przedmiotowej organizacji lub innym podmiotom na prowadzenie i kontynuację badań naukowych w zakresie przyrodniczym.

- 6.) Z uwagi na brak uzasadnionej potrzeby, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych.
- 7.) Z uwagi na brak uzasadnienia, Organ nie wskazał w planie ochrony rezerwatu miejsc w których może być prowadzona działalność wytwórcza i handlowa.
- 8.) Dokonanie szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, których ustalenia mogą potencjalnie stworzyć ryzyko negatywnego oddziaływania na cel ochrony przyrody w rezerwacie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian w dokumentach planistycznych Gminy Łagów oraz województwa lubuskiego.

Rezerwat Przyrody Mechowisko Kosobudki położony jest w całości w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2014 r. ustanowił plan zadań ochronnych, w związku z powyższym, plan ochrony rezerwatu nie zawiera zakresu planu zadań ochronnych, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*. Zważywszy jednak na zapewnienie skuteczności zarządzania ww. formami ochrony przyrody przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ustalenia z zakresu prowadzenia działań ochronnych i monitoringowych na obszarze rezerwatu, skorelowane zostały do zapisów określonych w planie zadań ochronnych przedmiotowego obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 19 ust. 1a ustawy *o ochronie przyrody* oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu planu ochrony, poddając konsultacjom społecznym dokument w formie projektu zarządzenia. Przedmiotowa czynność prawna, została dokonana w formie obwieszczenia z dnia 24 stycznia 2019 r. znak: WPN-I.6202.1.1.2019.MZ, które zawierało informacje określone zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, i zostało podane do publicznej wiadomości zgodnie z czynnościami ustalonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 w/cyt. ustawy.

W ramach powyższej procedury, w okresie przewidzianym ustawowo, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim ze strony Klubu Przyrodników w Świebodzinie, uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu zarządzenia.

W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, Organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały rozpatrzone uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

Stowarzyszenie Klub Przyrodników, pismo z dnia 07.02.2019 r.	
Treść uwagi	Załącznik nr 3, działanie ochronne w pkt 1 – wniosek o wykreślenie dopuszczenia możliwości użytkowania kośno-pastwiskowego i pastwiskowego względem siedliska przyrodniczego 7230.

	Sposób rozpatrzenia	<p>Uwagi nie uwzględniono w całości.</p> <p>Rezerwat przyrody <i>Mechowisko Kosobudki</i> położony jest w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2014 r. ustanowił plan zadań ochronnych. Ustalenia z zakresu prowadzenia działań ochronnych na obszarze rezerwatu skorelowane zostały do zapisów określonych w planie zadań ochronnych przedmiotowego obszaru Natura 2000. Zmiana ww. zapisu spowodowałaby brak spójności pomiędzy dwoma dokumentami, tj. planem ochrony dla rezerwatu przyrody <i>Mechowisko Kosobudki</i> i planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pliszki PLH080011.</p> <p>Dodatkowo należy podkreślić, iż modyfikacja zapisu stoi w sprzeczności z wymogami pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego obowiązującego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, ukierunkowanego na ochronę torfowisk, co ostatecznie wyklucza możliwości finansowania działania ochronnego z przedmiotowych funduszy. W tym miejscu należy jednak podkreślić, iż konkretny rodzaj użytkowania siedliska, zostanie dookreślony przez eksperta przyrodniczego wykonującego dokumentację na potrzeby zainteresowanego podmiotu w celu przystąpienia do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.</p>
--	---------------------	---

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 22 stycznia 2019 r. pod numerem: 77/2019 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.

Zgodnie z dyspozycją art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* projekt niniejszego zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 23 października 2018 roku.

Projekt niniejszego zarządzenia, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Gminy Łągów uchwałą Nr VII.52.2019 z dnia 24 maja 2019 roku.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 14 czerwca 2019 r. znak: GN-III.710.9.2019.AMie, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „*Mechowisko Kosobudki*”, nie wnosząc uwag.